

Odborné vyjadrenie k možnému vplyvu projektu „DONOVALY – Nová ES 110/22 kV pre oblasť Donovaly a 110 kV prírodné vedenia z TR Medzibrod“ na zonáciu národného parku Nízke Tatry

(vyjadrenie k verzii predloženej na legislatívne schválenie vlády v máji 2026)

Mgr. Mária Šibíková PhD., Geobotany s.r.o., 27. 5. 2026

Zákon o ochrane prírody a krajiny (č. 543/2002 Z. z.) definuje štyri zóny národného parku cez štyri stupne územnej ochrany (§ 13 až § 16). Platí základné pravidlo: čím nižšie písmeno zóny, tým prísnejšia ochrana.

Zóna A — 5. stupeň ochrany (§ 16)

Ide o bezzásahové jadro národného parku – územie s najprísnejšou ochranou. Na území, na ktorom platí piate stupeň ochrany, je zakázané vykonávať všetky činnosti zakázané v nižších stupňoch, zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt, meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku. V praxi to znamená zákaz akejkoľvek ťažby dreva, výstavby, terénnych úprav, zmeny biotopu. Povolené sú len výnimočné zásahy na základe výnimky orgánu ochrany prírody.

Zóna B — 4. stupeň ochrany (§ 15)

Prechodové územie s vysokou, ale nie absolútnou ochranou. Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c), i), j) a l) a o) a § 14 ods. 2 písm. d). Hospodárska činnosť (napr. lesné hospodárstvo) je tu podmienená súhlasom správy parku. Väčšina zásahov do krajiny podlieha schvaľovaniu.

Zóna C — 3. stupeň ochrany (§ 14)

Územie s obmedzenou hospodárskou činnosťou, kde príroda má prednosť pred inými záujmami. Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je zakázané vchádzať alebo stáť s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy. Platia tu tiež zákazy rozorávať trvalé trávne porasty, rúbať dreviny bez súhlasu, umiestňovať reklamné zariadenia a podobne.

Zóna D — 2. stupeň ochrany (§ 13)

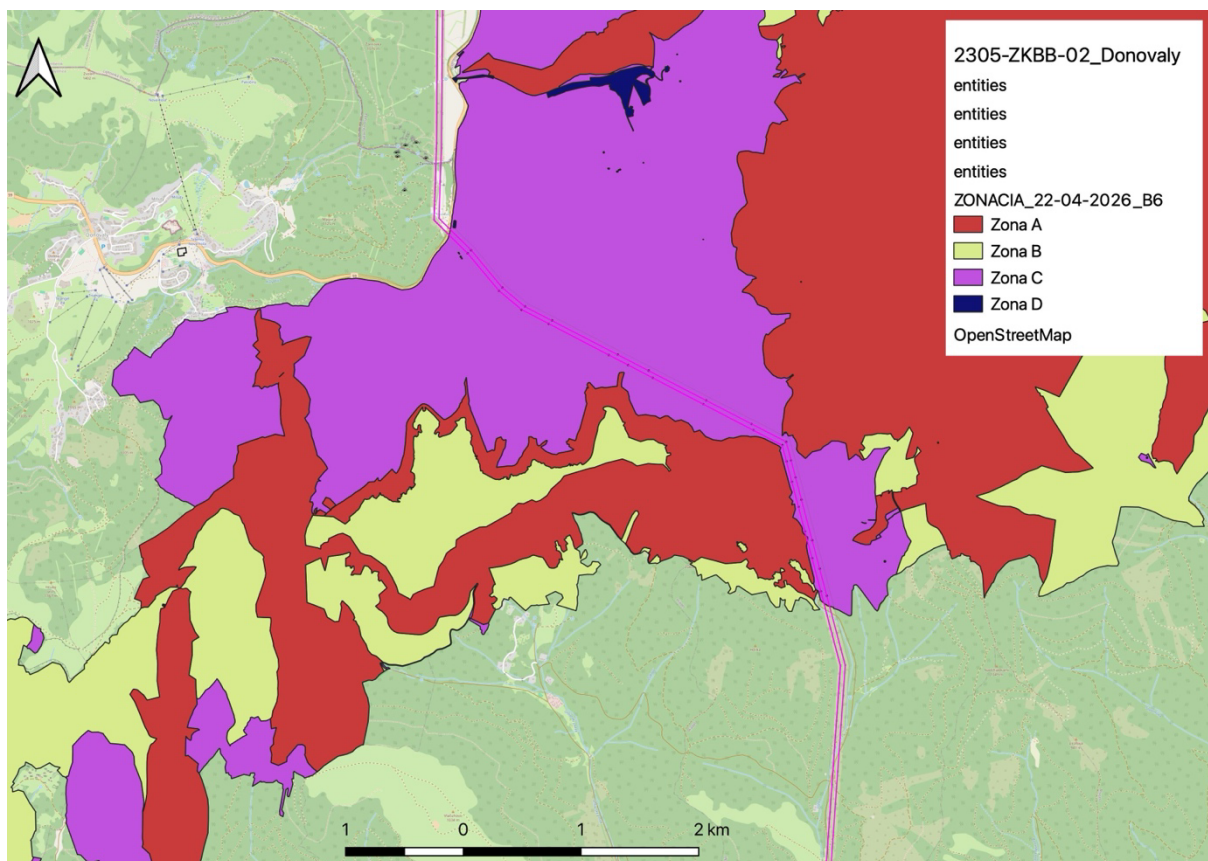
Najmenej prísna zóna národného parku, určená pre obce, intravilány a inak zastavané či intenzívne využívané časti. Zóna D má najnižší, druhý stupeň ochrany. Platia tu základné zákazy (napr. zásahy do biotopov európskeho významu), ale definovaná hospodárska a stavebná činnosť je v zásade možná.

V čase spracovania primeraného hodnotenia projektu nebola dokumentácia zonácie NP k dispozícii. V súčasnosti ešte zonácia, nie právne záväzným dokumentom, prechádza však už legislatívnym konaním vlády. Kým vláda neschválí nariadenie, platí na území NAPANT jednotne tretí stupeň ochrany (§ 14) podľa § 19 ods. 2 zákona 543/2002, čo zodpovedá stupňu ochrany v budúcej zóne C.

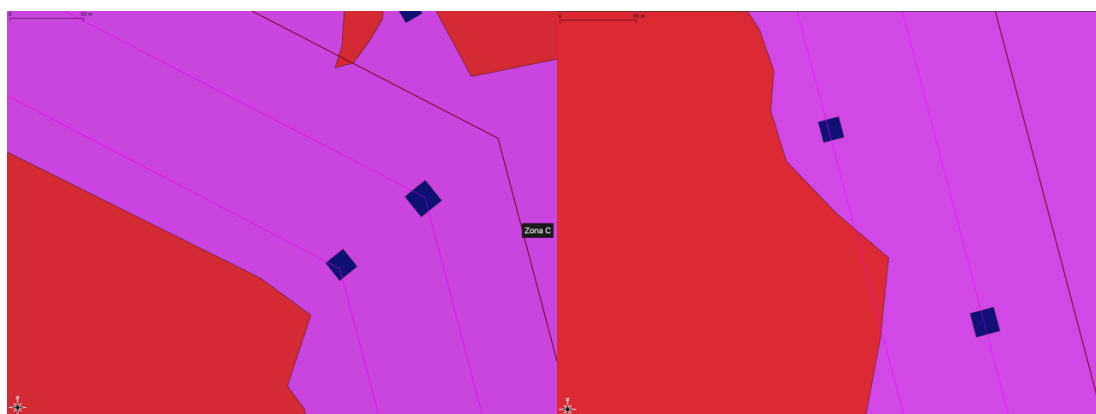
Plánované elektrické vedenie prechádza takmer v celej dĺžke trasy (35.7 ha) práve zónou C, kde je umiestnené v najbližšej možnej vzdialenosti k už existujúcemu vedeniu. Režim ochrany sa teda na väčšine trasy oproti súčasnemu stavu nezmení ani po schválení zonácie NP. Na ploche 222.9 m² trasa zasahuje do zóny A (0.06 % trasy), čo bude v budúcnosti bezzásahová zóna.

Tabuľka 1. Plánovaný zásah do jednotlivých zón národného parku Nízke Tatry.

Zóna národného parku	Stupeň ochrany	Zasiahnutá plocha (m ²)	Zasiahnutá plocha (ha)	Celková rozloha zóny v NP (ha)	Podiel zásahu do územia zóny (%)
A	5.	222.9	0.02229	36843.0	0.000060
C	3.	357579.7	35.75797	28177.1	0.126904
D	2.	21	0.0021	524.9	0.000400

Obr. 1. Umiestnenie plánovaného elektrického vedenia vo vzťahu k zonácii NP Nízke Tatry.

Obr. 2. Detailný pohľad na dva úseky kde plánované ochranné pásmo vedenia zasahuje do zóny A.

Schválením navrhovanej zonácie NP Nízke Tatry nedôjde na prevažnej väčšine trasy k žiadnej zmene v režime ochrany – podmienky pre existenciu a prevádzku vedenia zostanú zachované v rovnakom rozsahu ako doteraz. Zámer bol navyše navrhnutý s cieľom minimalizovať zaberanie nových plôch tým, že kopíruje existujúcu trasu technickej infraštruktúry, čím sa predchádza fragmentácii biotopu a vzniku nových priesekov v lesnom poraste.

Na ploche 222,9 m² trasa vedenia zasahuje do zóny A, ktorá bude po schválení zonácie predstavovať bezzásahovú zónu s piatym stupňom ochrany. Tento zásah predstavuje 0,06 % z celkovej dĺžky trasy a iba 0.00006% rozlohy A zóny parku, svojím rozsahom je teda zanedbateľný. Vzhľadom na mimoriadne malú výmeru dotknutej plochy, ako aj skutočnosť, že vedenie bude v tomto úseku prechádzať v tesnej blízkosti jestvujúcej líniovej stavby, sa neočakáva žiadny merateľný negatívny vplyv na prírodné hodnoty zóny A ani na jej ekologické funkcie. Prípadná údržba vedenia v tejto časti bude vykonávaná v minimálnom rozsahu nevyhnutnom pre bezpečnú prevádzku a v súlade s podmienkami orgánu ochrany prírody, čím sa zabezpečí plná kompatibilita so záujmami ochrany prírody.

V rámci primeraného hodnotenia boli vyhodnotené zábery všetkých biotopov bez ohľadu na príslušnosť k zóne (aj biotopy v budúcej zóne C) a boli navrhnuté zmierňujúce opatrenia. Počas rokovaní s pracovníkmi NP Nízke Tatry boli tieto opatrenia ešte rozšírené o odstránenie cca 70 jedincov nepôvodného agátu bieleho z NPR Príboj.

Na základe uvedených skutočností konštatujeme, že navrhovaný projekt nepredstavuje významný negatívny vplyv na predložený zámer zonácie NP Nízke Tatry. Projekt nebude mať negatívny vplyv na biotopy zaradené do zóny A a neohrozí ciele zonácie NP Nízke Tatry.

V Bratislave 1. 6. 2026

Mgr. Mária Šibíková PhD.

Geobotany s.r.o.

